

♦ **Հիմնական միջոցներն** են հանդիսանում շենքերը, կառույցները, մեքենաներն ու սարքավորումները (բանվորական և ուժային մեքենաներն ու սարքավորումները, չափիչ և կարգավորիչ փորձասարքերն ու հարմարանքները, լաբորատոր սարքավորումները, հաշվողական տեխնիկան), փոխադրամիջոցները և այլն:

Հիմնական միջոցների մեջ են ներառվում նաև պետական և մասնավոր հատվածների կազմակերպությունների բոլոր հիմնական միջոցները, ինչպես նաև ֆիզիկական անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող հիմնական միջոցները: Այդ միջոցների մեջ ներառվում են բնակելի տները, բնակչության անձնական օժանդակ տնտեսությունների, ինչպես նաև գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսությունների (տնտեսական շենքեր, բազմամյա տնկիներ, բանող և մթերատու անասուններ, գյուղատեխնիկա) հիմնական միջոցները:

Հիմնական միջոցների գործարկման ցուցանիշի մեջ ներառվում է շինարարությունն ավարտված և շահագործման հանձնված կազմակերպությունների, արտադրական և ոչ արտադրական նշանակության շինությունների ու կառույցների արժեքները, նոր շահագործվող մեքենաների, բոլոր տիպի տրանսպորտային միջոցների (մոնտաժման կարիք ունեցող և չունեցող, շինարարության նախահաշվի մեջ մտնող և չմտնող) արժեքները, գործիքների, գույքի և այլ առարկաների արժեքները, որոնք հաշվառված են հիմնական միջոցների մեջ, բազմամյա տնկիների (մրրգատու, խաղողի այգիներ և այլն) արժեքը, հողերի ոռոգման և չորացման աշխատանքների արժեքը, հողերի բարելավման հետ կապված կապիտալ ծախսերը և հիմնական միջոցների արժեքի մեծացման հետ կապված այլ ծախսեր:

♦ **Կապիտալ ներդրումների** ծավալում ընդգրկվում են գործող արդյունաբերական, գյուղատնտեսական, տրանսպորտային, առևտրական և այլ կազմակերպությունների նոր շինարարության, վերակառուցման, ընդլայնման և տեխնիկական վերազինման ծախսերը, բնակարանային և մշակութային նպատակներով շինարարության ծախսերը:

Կապիտալ ներդրումներին վերաբերում են բոլոր տեսակի շինարարական աշխատանքների ծախսերը, շինարարության նախահաշվով նախատեսված սարքավորումների մոնտաժի, մոնտաժման կարիք ունե-

♦ **Основными средствами** являются здания, сооружения, машины и оборудование (рабочие и силовые машины и оборудование, измерительные и регулирующие опытные приборы и установки, лабораторные оборудования, вычислительная техника), транспортные средства и т.д.

В *основные средства* включаются также все основные средства организаций государственного и частного секторов, а также основные средства, принадлежащие физическим лицам на правах собственности. В эти средства включаются жилые дома, основные средства личных подсобных хозяйств населения, а также основные средства сельских (фермерских) хозяйств (хозяйственные здания, многолетние саженцы, рабочий и продуктивный скот, сельхозтехника).

В показатель *ввода в действие основных средств* включается стоимость законченных строительством и вводимых в действие организаций, зданий и сооружений производственного и непроизводственного назначения, стоимость вводимых в действие новых машин, транспортных средств всех видов (требующих и не требующих монтажа, входящих и не входящих в сметы на строительство); стоимость инструментов, инвентаря и др. предметов, зачисляемых в основные средства, стоимость многолетних насаждений (фруктовых садов, виноградников и т.д.); стоимость работ по орошению и осушению земель; капитальные затраты по улучшению земель и другие затраты, связанные с увеличением стоимости основных средств.

♦ В объем **капитальных вложений** включаются затраты на новое строительство, реконструкцию, расширение и техническое перевооружение действующих промышленных, сельскохозяйственных, транспортных, торговых и др. организаций, затраты на жилищное и культурно-бытовое строительство.

К **капитальным вложениям** относятся затраты на строительные работы всех видов; затраты по мон-

ցող, կամ չունեցող սարքավորումների, շինարարության նախահաշվի մեջ մտցվող արտադրության գործիքների և տնտեսական գույքի, շինարարության նախահաշվի մեջ չմտնող մեքենաների և սարքավորումների ձեռք բերման ծախսերը, այլ կապիտալ աշխատանքների ծախսերը:

♦ **Բնակելի շենքերի ընդհանուր (օգտակար) մակերեսը** բաղկացած է բնակելի մակերեսից և օժանդակ տարածությունների մակերեսից: Բնակարանային և հյուրանոցային տիպի բնակելի տների, ինչպես նաև բնակարաններ պարունակող ոչ բնակելի շենքերի բնակելի մակերեսի մեջ ընդգրկվում է բնակարանի ներսում գտնվող բնակելի սենյակների՝ ճաշասենյակների, ննջասենյակների, մանկական սենյակների և այլ բնակելի սենյակների մակերեսը: Հանրակացարանների բնակելի մակերեսի մեջ հաշվի է առնվում միայն ննջասենյակների և ցերեկային ժամանցի սենյակների մակերեսը:

Օժանդակ տարածությունների թվին են պատկանում բնակարանի ներսում գտնվող խոհանոցը, միջանցքները, սանհանգույցները, լողասենյակները, հանդերձարանները, պահեստները, պահարանները: Հանրակացարաններում բացի վերը նշվածներից օժանդակ տարածությունների թվին են պատկանում նաև մշակութա-կենցաղային նշանակության և բժշկական ծառայության տարածությունները: Օժանդակ տարածությունների մեջ են մտնում փակ պատշգամբները, օթյակները, երկարավուն պատշգամբները, եթե դրանք նախատեսված են նախագծերի տեխնիկա-տնտեսական ցուցանիշներով:

Գործարկված բնակելի շենքերի ընդհանուր մակերեսի մեջ չեն մտնում նախարահների, նախամուտքերի, աստիճանավանդակների, ընդհանուր միջանցքների մակերեսները, ինչպես նաև բնակելի տների կից կառուցված ոչ բնակելի շենքերի մակերեսները:

тажу предусмотренного в сметах на строительство оборудования; на приобретение оборудования, требующего или не требующего монтажа; на приобретение производственных инструментов и хозяйственного инвентаря, включаемых в сметы на строительство; на приобретение машин и оборудования, не включаемых в сметы на строительство; затраты на другие капитальные работы.

♦ **Общая (полезная) площадь жилых зданий** состоит из жилой площади и площади подсобных помещений. В жилую площадь жилых домов квартирного и гостиничного типа, а также нежилых зданий, в которых имеются жилые квартиры, включается площадь жилых комнат: столовых, спальных, детских и других жилых комнат внутри квартиры. В жилой площади общежитий учитывается только площадь спальных комнат и комнат дневного пребывания.

К подсобным помещениям относятся расположенные внутри квартир: кухни, коридоры, санитарные узлы, банные и гардеробные комнаты, кладовые, встроенные шкафы. Кроме перечисленных выше, в общежитиях к подсобным помещениям относятся также помещения культурно-бытового назначения и медицинского обслуживания. Крытые приквартирные веранды, лоджии, террасы включаются в подсобные помещения, если они предусмотрены технико-экономическими показателями проектов.

Не включаются во ввод в действие общей площади жилых зданий: площадь вестибюлей, тамбуров, лестничных площадок, общих коридоров, а также площади нежилых помещений, пристроенных к жилым домам.